

Asia: VN/21121/2024

Kysely EU:n verkkolähetysdirektiivin (2019/789) kansallisen täytäntöönpanon vaikutuksista eri toimijoiden näkökulmasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista ja onko lainmuutoksilla (25 h § ja 25 m §) ollut vaikutusta omaan toimintaan tai edustamienne tahojen toimintaan?

Ei ole ollut vaikutusta, perustele.

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Radio- ja televisiotoimittajien liiton av-teoksia tekevästä jäsenistä suurin osa on suorassa sopimussuhteessa lähettäjäyrityksiin. Jäsenemme työskentelevät muun muassa toimittajina, kuvaajina, ohjaajina, käsikirjoittajina ja leikkaajina.

Pääsääntöisesti jäsenistöllemme ei makseta erikseen määriteltyä korvausta tekijänoikeuksien luovutuksesta tai edelleen lähettämisoikeuden luovutuksesta.

Lähettäjäyritykset sopivat tekijänoikeuksien siirrosta jäsentemme kanssa työ- tai toimeksiantosopimuksilla.

Yleistä on myös, että työsuhteisen työntekijän palkka on alan työehtosopimuksen tarkoittamasta työstä aikaperusteisesti maksettava vähimmäispalkka.

Journalistiliitto, jonka suurin jäsenyhdistys Radio- ja televisiotoimittajien liitto on, ja Yle taas ovat sopineet korvausjärjestelyistä, jotka koskevat työsuhteessa Yleisradioon tehtyjen tv-ohjelmien käyttöä Yleisradion omassa toiminnassa. Palkkojen tai palkkioiden yhteydessä ei makseta tekijänoikeuskorvausta.

Nykyisellään ei voida taata, että tekijä saa asianmukaisen ja oikeasuhtaisen korvauksen teoksen edelleen lähettämisestä.

Sekä lähettäjäyritykset että operaattorit katsovat, ettei niiden toiminta ole lain tarkoittamaa edelleen lähettämistä vaan alkuperäistä lähettämistä. Tältä osin tilanne on ennallaan.

2. Palveleeko nykyinen sääntely ohjelmien tuotantojen ja lähettämisen kokonaisuutta eri osapuolet huomioon ottaen?

Kyllä, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Laki antaa mahdollisuuden aloittaa kaikissa muissa EU-maissa käytössä olevan lisensointitoiminnan myös Suomessa.

Tekijänoikeuksien kollektiivihallinnoinnin kautta tapahtuva lisensointi olisi läpinäkyvä ja oikeudenmukainen tapa toteuttaa tekijöiden ja tuottajien ja esittävien taiteilijoiden oikeus saada oikeudenmukainen korvaus teosten edelleen lähettämisestä. Katsomme, että korvauksella olisi suuri merkitys suomalaisen av-alan elinvoimaisuudelle.

a) Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toiminnassa?

-

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Radio- ja televisiotoimittajien liitto tai sen jäsenet eivät ole sopimussuhteessa kaapeliyrityksiin tai taloyhtiöihin, joten emme katso voivamme ottaa kantaa tähän.

b) Onko kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toimesta tapahtuva televisiosisällön jakelu kansalaisille vähentynyt, kasvanut tai muutoin muuttunut uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Tiedossamme ei ole, että sääntelystä olisi aiheutunut muutoksia jakeluun.

c) Ovatko verkkoyritykset ja taloyhtiöt joutuneet maksamaan uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena uudelleen tekijöille televisiosisällön edelleen lähettämisestä korvauksia tilanteessa, jossa alkuperäinen lähettäjä on jo maksanut tekijöille koko Suomen osalta televisiosisältöä koskevista oikeuksista? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Verkkoyritykset tai taloyhtiöt eivät ole maksaneet tekijöille korvauksia. Alkuperäiset lähettäjät eivät näkemyksemme mukaan myöskään ole kattavasti maksaneet tekijöille korvauksia edelleen lähettämisestä.

4. Eduskunnan lausuman (EV 312/2022 vp) mukaisesti arvioinnissa tulee huomioida myös perusoikeusvaikutusten punninta suhteessa sääntelyn tulkinta- ja soveltamiskäytäntöihin ja määrittelytarpeet erityisesti alkuperäisen ja edelleen lähettämisen suhteen. Korkeimmassa oikeudessa on vireillä oikeudenkäynti, jossa on kyse televisiolähetysten edelleen lähettämisestä. (Markkinaoikeus on antanut asiassa ratkaisun MAO:285/19, joka ei ole lainvoimainen <https://markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/teollisjatekijanoikeudellisetasiat/mao28519.html>.)

Miten näkemyksenne mukaan tuleva korkeimman oikeuden ratkaisu tulisi ottaa huomioon eduskunnan lausumassa tarkoitetussa arvioinnissa? Perustele lyhyesti alla olevaan tekstikenttään.

Tuomiota ei ole annettu, joten asiaa ei ole mahdollista arvioida.

Partio Marjo
RTTL Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry